

TÉLI TÁRLAT - MOZAIK, a Magyar Elektrográfiai Társság / MET 3D virtuális kiállítása
2020. december 27-től folyamatosan látható az linken:
EÖTVÖS10 Közösségi és Kulturális Színtér
H-1052 Budapest, Eötvös u. 10.

<http://www.computerart.hu>

Abafáy-Deák Csillag

Kilátópontok

A kilátópont hegytetőn, felső ponton levő torony vagy magas szerkezet, ahonnan jó kilátás nyílik egy távoli területre. Az online térben a MET kiállítás is egy kilátópont (magasles), rálátunk a művekre, a közöttük lévő kapcsolatokra. Nem számít, hogy ködös, havas az idő, túrázhatunk. Tisztán láthatjuk az alkotásokat. Párhuzamosan nyílt meg a Fugában a MET téli tárlata, számos művész alkotásával találkozhatunk mindkét tárlaton. A téma és a tematika hasonló, a tél áll a középpontban.

Shakespeare *Téli regéje* jut eszembe. *A Téli rege nem kisebb kihívás elé állít minket, mint hogy megragadjuk magát az Időt, és megmutassuk teljes valójában – hadd lássák a nézők, hogy milyen is! Lassú és gyors, gonosz és jóságos, pusztító és teremtő. Ahogy telnek az évek, az ember észreveszi magán, hogy az Idő egyre fontosabb szerepet játszik az életében, és nemcsak az elmúlás, hanem a visszafordíthatatlanság, a megismételhetetlenség, a jóvátehetetlenség értelmében is.*

Paul Ter Wal *No Replay* (2020) műve adja meg számomra a másik sarokkövet. Nincs visszajátszás. Az üzenetek nem mindig érnek célba, hiába is szeretnénk, hiába is írjuk a levelet, ragadjuk meg a telefonkagylót. A képen ingaként lógnak a zsinórok, a kagylók. Már nem is kell telefonfülke. Még nincs mobil, hagyományos az információ küldés, a kép erejét ez adja, mert ma is értjük, ha nincs fogadás, ha kinyomják a hívást, ha nem válaszolnak az e-mailünkre.

Vaksötét ez, tagadhatatlan, és mégis egyben feltámadás, újjászületés is a kiállítás, vagyis újrakezdés, egyfajta szorongással a szívemben, a virtuális térben vagyok, látjuk egymást, magát műveket is, ujjonghatunk, a művészeti élet nem állt le, ahogy Körösi Tamás vallotta - *A művészet él* (Múcsarnok, 2013).

Ha árnyakká is válunk (Szlaukó László: *Nincs üzenet, RGB*), mintha egy atomtámadás közben lennénk, megszakad a kép, pulzál a hullámtér (Szirmay Zsanett *MOSHED*, 2020). Stark István *Portré* (2019) műve az emberi testre koncentrálna, a szív ritmuszavaraira, ahogy az emberi fej hullámtérre válik, interferenciává. Az emberi lény szűnik meg, az egyedisége. Sándor Edit *Fehér* (2020) műve is örvénylő, egymásba olvadó, egymásból kiszakadó hullámokból áll. A háttérzajból, az időtlenség jeléből, egyúttal az univerzum megszületésére is utal.

Pataki Tibor *Adventi mese* (2017) alkotása is hullámokat idézi meg, az évgyűrűket, sőt a csillaghalmazokat, a végtelent. Ország László a gyümölcsfa (a tudás fájának) toposzát dolgozza fel a *Farakás* (2020) című képén. Kiüzetés a paradicsomból? Lux Antal *Tejút* (2020) computergrafikáján nem látjuk Csaba királyfit és társait, inkább a robbanás előtti pillanatra figyelek, a piros lángra, amely tüzcsovát hoz létre.

Lieber Erzsébet *Fény-függöny* (2017-2020) alkotása a tükör által homályosan bibliai toposzt dolgozza fel. A fényvonalak - rafináltan - hasonlatossá válnak az esőfüggönyhöz, szálasodnak. A fény látomássá válik, mintha nem láthatnánk tisztán a valóságot. Vagy nem is akarjuk látni? A fény különös látványát mutatja meg Kecskés Péter *Fényfolyam* (2015) alkotásában. A fényforrások mozgását látjuk, a harmóniájukat, mintha egy karmester vezényletére mozognának. Falfirkák, fényből? Bansky Budapesten?

Gyenes Zsolt *Ekvivalens* (2020) digitális grafikája a szférák zenéjét kottázza le, hálóba szöve az időt. A forma hasonlósága köti össze Bózsa Evelin *Twisted Square*, (2020) művével. Négyzet a négyzetben, hullámozni kezd. Barti Magdolna *Hajnalodik* (2020) digitális kollázsa a virágszirmok hullámozása, a hullámok egybemosódásával álomvilágba ringatja a nézőt. A csend világa ez. A kilátópontoké.

Kölüs Lajos

A téli napforduló előtt

A természet ritmusát követjük. Egyes állatok téli álmat alszanak. Medvék, sünök, mormoták. Az ember kivétel, télen is aktív, még pandémia idején is. A MET online kiállítás nagyfokú éberséget követel a nézőtől, aki nem hibernálhatja magát, nem merülhet mélyálomba. A járvány idején ugyan lelassulunk, de intenzívebben keressük azt, ami igazán fontos, még akkor is, ha nem lehetünk jelen.

Alkotások álomszerűsége a télhez kapcsolódik, a fényhiányra, a fény fontosságára utal. Emlékeket hívnak elő, idéznek fel. Ember és természet kapcsolatát (bioflia) térképezik fel, nem tagadva a válságjeleket, a kételyeket, legyen az a kapcsolat anyagi vagy/és nem anyagi természetű. Ökológiai tudásunkra, tapasztalatunkra, kulturális örökségünkre hivatkoznak, utalnak. Arra a vágyunkra, hogy a természet közelségére törekszünk, az épületek tetején törpefák, -bokrok nőnek, messziről zöldellenek. Télikertet építünk, szobanövényeket tartunk. A természet hangjait hallgatjuk, relaxálunk. Hiszünk a természet gyógyító erejében. Feszültségekkel és frusztrációkkal teli az életünk. Pozitív élményekre és fényre vágyunk.

Az online térben való mozgás nem erdei séta, inkább szellemi kalandozás, ingerek érik a nézőt a képeket látva. Albert Judit változatos *Forrás 2.* című *térstruktúrái* a kapcsolatok hálózatszerűségére utalnak, a különböző mintázatok a kapcsolatok változatosságát idézik fel bennem. Absztrakt alkotás, a logikára épül, de több annál, érzelmekkel teli, szürkesége ellenére. Ázbej Kristóf a képzőművészeti kulturális örökséget dolgozza fel *A festő műtermében*, 2019 c. alkotásában. Korok és izmusok találkoznak egymással egy térben, egy időben, fúziójuk élettel és energiával teli, a görög-római patríciusok világát teremti meg Ázbej, mintha a gyönyörök kertjébe tévedtünk volna. Bodor Anikó *TransylMania* (2020) című alkotása egy ridegebb világot idéz meg, a szélmalom már nem Cervantesra (Don Quijote) utal, hanem a ridegségre, a kihálásra.

Czeizel Balázs *Kettős kép*, 2020 c. alkotása hullámtérré változtatja a világot. Jön a cunami. És jön Noé Bárkája. Ideje felkészülnünk rá. Áttételekkel, talányosabban erre figyelmeztet bennünket Beaty Czető *Reflections* (2015) című képe is. Városi dzsungelben vagyunk, de mintha eltévedtünk volna ebben a világban, a külsőségek uralják a teret. Misztikus kép Csáji Attila *Mitikus fénytér XIV* című műve is. Találkozás két barát vagy két idegen között, nem tudni. Isten tért haza, vagy mi látogattuk meg az Istent a Mennysországbán

halálunk előtt, álmunkban, mindegy. A talány az talány, olyan, amelyet az idő sem fog tudni eldönteni, nem hogy mi, nézők. A zöld a legpihentetőbb szín az emberi szem számára.

A téli foltos fények tűnnek fel Füleky Adrienn *Téli fények* (2020) című képén. Ez lenne az ökológiai lábnyomunk? Gábos József *ccc01* (2020) műve egy mutáns sejtet láttat? Körszerű lefolyócsatorna inkább? Közepén a feketelyuk. Gergely Nóra *Tájképe a halszemoptikát használja fel, hogy az áramlást, az ellentétes energiákat megmutassa.* Ez nem időjárás térkép, hanem a felbolydult világunk. A fogantatás pillanata. A magzat lélegeztetőgépen.

Koffán Károly ifj. *Éjszaka a kozmoszban,* (2020) alkotása mintha a féregjáratokra utalna, lehetséges az időutazás, fantázia kérdése. Világok találkozása éjjel, N-dik típusú. Kemény György *Fél körte éjjel* (2018) műve egyszerre valóság, a körte gyümölcs felét látjuk, és gondolhatunk a villanykörtére is. Pilinszky Négysoros-a jut eszembe: *Alvó szegek a jéghideg homokban,/ Plakátmagányban ázó éjjelek./ Égve hagyta a folyosón a villanyt./ Ma ontják véreimet.* Hogy milyenek a kilátásaink ma, a pandémia idején, nem tudom. Krnács Ágota *Kilátások* (2019) című műve mintha az előbbi kérdésre akarna válaszolni. Jön valami váratlan, a fél világ belerokkan.

Az emlékezés idejét éljük. Láng Eszter *Madonna gyermekével III.* (2020). műve télidőn a család értékét állítja elénk, az összetartozást, a szeretetet. Élhetünk-e a határ két oldalán? Magén István *A határ két oldala* (2020) a lehetetlenség, az élhetetlenség világát idézi fel bennem, az elfolyó időt, az értelmetlen veszteséget. Ahogy Németh Géza *Átjáró a fekete lukon* című képe is az elképzelhetetlen világba viszi a nézőjét, abba a világba, ahonnan semmi információ nem jut ki, az eseményhorizonton állunk, tépelődve, melyik világot válasszuk, mert a határnak két oldala van. Pézman Andrea *Összeköttetés* installációja függőleges, három megsodort szalagból áll, rajtuk (apokrif?) szövegek, Holt-tengeri tekercesek?

Tooth Gábor Andor *Ünnepelni* (2020) című printje a szarvast idézi fel, a szomjúságot, a magányt, ahogy elveszítjük a Földet, élőhelyünket. A téli napforduló előtt állunk. Adódik a kérdés: *Az első havat traktorral túrjuk* (2018) (Vass Tibor). De már a tavalyi hó emlékének sincs nyoma. Még nem múlt el a tél. Sőt el sem kezdődött.